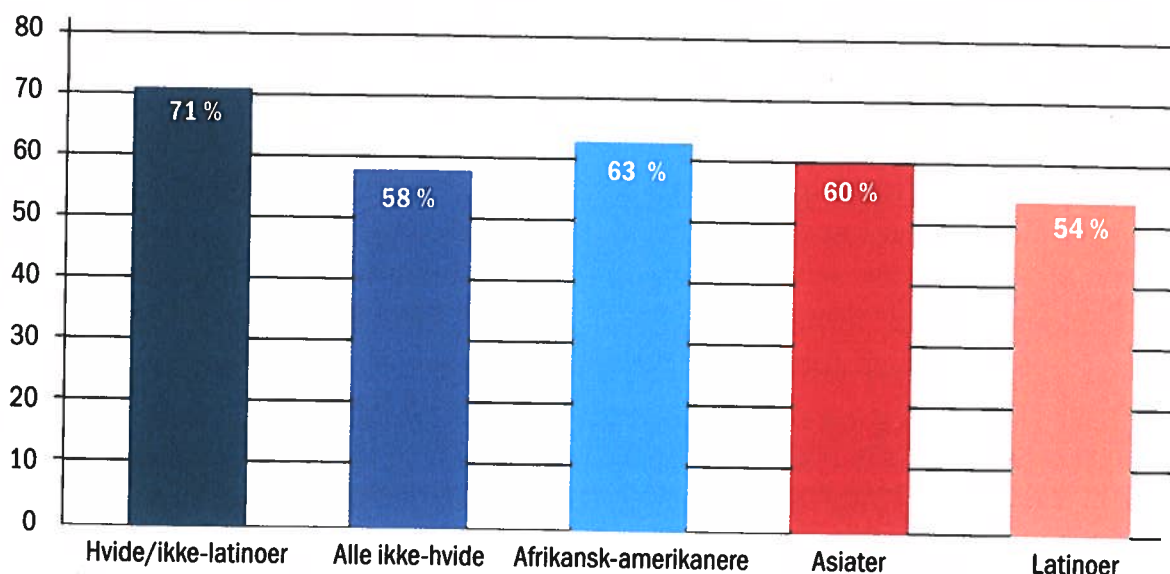

Figur 2.39 Valgdeltagelse, forskellige befolkningsgrupper (racer), præsidentvalget 2020

Kilde: www.census.gov

2.7 Hvilke vælgertyper kan vi identificere i amerikansk politik, og hvad har betydning for vælgerne?

Som vi var inde på tidligere i kapitlet, så har vi altså blå og røde delstater og svingstater, som ofte får farven lilla, fordi den farve er en blanding af de to partiers farver (*purple states*). Men hvorfor ser delstaterne politisk sådan ud? Det må selvsagt skyldes de borgere, der bebor dem. Så hvis der er sikre republikanske og sikre demokratiske stater, må der også findes "sikre" vælgere i begge partier. Det gør der naturligvis også, og disse sikre vælgere kaldes for "*kernevælgere*" – et begreb, der også kendes fra dansk politik.

Kernevælgere er trofaste og loyale vælgere, som ikke flytter deres stemme fra valg til valg. De fleste af disse kernevælgere er desuden registrerede som tilhængere af det parti, de støtter. De vælgere, der derimod kan flyttes eller ofte skifter parti, kaldes "*marginalvælgere*" eller *svingvælgere* (*swing voters*). Det kalder vi dem, fordi de

svinger i forskellig retning med hensyn til, hvor de stemmer.

Både *kernevælgere* og *svingvælgere* kan være såkaldte *issue-voters*. Er man *issue-vælger*, stemmer man på en kandidat eller et politisk parti, som har de samme eller ligger tæt på de samme holdninger til et emne (*issue*), som vælgeren selv har, og som vælgeren mener er helt afgørende at gøre noget ved. På dansk taler man også om enkeltsagspolitik. I USA vil andelen af marginalvælgere være højest blandt de vælgere, som har registreret sig selv som "uafhængige" – en gruppe, som er i vækst og nu udgør over en tredjedel af vælgerskaren i USA. Her skal vi dog lægge mærke til, at nok er gruppen af vælgere, som opfatter sig selv som uafhængige (*independent*), i vækst, men langt de fleste af de uafhængige hælder alligevel mest til enten at stemme demokratisk eller republikansk.

Brøndum & Rasmussen:
USA's udfordringer
Columbus, 2024

Figur 2.40 Typiske træk ved republikanske og demokratiske kernevælgere

	Den republikanske kernevælger	Den demokratiske kernevælger
Køn	52 % af alle mænd stemte republikansk ved præsidentvalgene i 2016 og 2020. Af denne gruppe stemte 59,5 % af hvide mænd på Trump.	54,5 % af alle kvinder stemte demokratisk ved præsidentvalgene i 2016 og 2020. Af denne gruppe stemte 95 % af afrikansk-amerikanske kvinder på Biden.
Race/etnicitet	55,5 % af alle hvide stemte republikansk ved præsidentvalgene i 2016 og 2020.	Ca. 91 % alle afrikansk-amerikanere stemte demokratisk ved præsidentvalgene i 2016 og 2020.
Alder	Ca. 52,5 % af alle over 65 år stemte republikansk ved præsidentvalgene i 2016 og 2020.	Ca. 58,5 % af alle i aldersgruppen 18-29 år stemte demokratisk ved præsidentvalgene i 2016 og 2020.
Uddannelse	Ca. 53,5 % af alle med en gymnasial uddannelse eller mindre stemte republikansk ved præsidentvalgene i 2016 og 2020.	Ca. 59 % af alle med en universitetsuddannelse eller mere stemte demokratisk ved præsidentvalgene i 2016 og 2020.
Bopæl	61,5 % af alle, der boede i et landdistrikt, stemte republikansk ved præsidentvalgene i 2016 og 2020.	Ca. 68 % af alle, der boede i en større by, stemte demokratisk ved præsidentvalgene i 2016 og 2020.

Kilde: Ruth Igielnik, Scott Keeter & Hanna Hartig: *Behind Biden's 2020 victory*. 30.6.21 www.pewresearch.org

2.7.1 Hvem stemmer demokratisk og republikansk?

Der er også forandringer i de forskellige vælgergruppers deltagelse ved valg. For blot 10-15 år siden stemte gruppen af afrikansk-amerikanere i langt mindre grad end hvide, men i 2020'erne nærmer stemmeprocenten for disse grupper sig det samme. Det er fortsat sådan, at gruppen af hvide i højere grad kommer ud og stemmer, blandt andet til præsidentvalget, end det er tilfældet for de øvrige befolkningsgrupper, men i takt med de fremtidige ændringer i befolkningssammensætningen vil dette også ændre sig, hvis ikke i andel så i hvert fald i antal. Se figur 2.39.

Ser vi på den hvide befolkningsgruppe, er dens betydning ved politiske valg i USA

derfor på længere sigt svindende, hvilket skaber bekymring og utilfredshed i denne gruppe, hvoraf mange stemmer republikansk. At det er sådan, hænger sammen med, at Republikanernes typiske kernevælgere groft sagt er mænd, ældre, "mere hvide" og ofte kortere uddannet samt dominerende (bosiddende) i landdistrikter.

Demokraternes typiske kernevælgere tenderer derimod, groft sagt, mod at være farvede (både afrikansk-amerikanere asiater og latinoer stemmer i højere grad demokratisk end republikansk), yngre (specielt førstegangsvælgere), universitetsuddannede samt en større andel af kvinder især enlige koncentreret i byerne og forstæderne til disse.

Religion spiller naturligvis også en rolle i politik i Guds eget land: Jøder stemmer i langt højere grad demokratisk, mens evangelikalske kristne stort set alle stemmer på Republikanerne. Ved valgene i 2016 og 2020 har det ikke spillet ind, at Donald Trump ikke just lever op til kristen livsførelse, og det ser det heller ikke ud til at gøre ved valget her i 2024. Det tungtvejende argument for støtten til Trump er, at han i dag er abortmodstander, hvilket ofte er *"the tipping point"* for mange i den vælgergruppe. Forskellige trosretninger inden for gruppen af protestanter og katolikker varierer i deres partivalg, men med en overvægt til de konservative Republikanere.

Der er også en tydelig regional forskel: Vælgere fra sydstaten er mere konservative og derfor tilhængere af Det Republikanske Parti, mens de nordøstlige stater hælder mere mod Demokraterne. Geografi er dog næppe i sig selv en politisk determinant; det skyldes snarere, at de sociale klasser og arbejdsmarkedsstrukturen er uens fordelt på delstaterne. Som tidligere nævnt klumper de demokratiske vælgere sig ofte sammen i byerne og disses nærmeste forstæder samt langs kysterne, hvor politik er kædet sammen med en bestemt livsstil.

Denne livsstil kan karikeret beskrives som i dette citat, der er hentet fra den politiske journalist Ezra Kleins bog *"Why We're Polarized"* fra 2020. Her beskrives Demokraterne med en republikansk vælgers ord som et *"tax-hiking, government-expanding, latte-drinking, sushi-eating, Volvo-driving, New York Times-reading, body-piercing, Hollywood-loving freak show"*.

Heroverfor står den republikanske vælger, der ofte og lige så karikeret ses som krigeren i en anden kulturkamp, hvor alle kender deres plads – inklusive kvinderne som garant for familiens opretholdelse

(trods muligt lønarbejde) og den hvide, våbenføre mand øverst i samfundspyramiden. Denne vælger er fortalende for et Amerika, hvor der er home fried chicken i ovnen, hvor forestillingen om trad wives (et fænomen, der dyrkes på sociale medier med kagebagende hjemmegående husmødre i nystrøgne forklæder, som hjemmeskoler deres børn) er populært, og den lokale kirke er det sted, hvor børnene kan få pandekager i menighedshuset søndag morgen, mens de voksne lytter til præsten; et Amerika, hvor et ægteskab er en kristen forening mellem mand og kvinde, og hvor det at være homoseksuel følgerlig må rubriceres som en skamfuld afvigelse. Et Amerika, hvor begrebet LGBTQ+ lyder som noget fra en anden galakse, og hvor især den stigende debat i USA om transkønnedes rettigheder fører til raseri og fornægtelse af, at noget sådant overhovedet findes.

I en række republikanske stater har man således i de senere år forbudt anvendelsen af f.eks. *puberty blockers* og sørget for, at forældre til transkønnede børn ingen hjælp eller rådgivning kan få. Der er også mange skoler i de samme konservative stater, hvor det er forbudt for lærerne at tiltale eleverne med andet end deres biologiske køn eller pronomen. I staten Florida har den populære republikanske guvernør, Ron de Santis, fået indført en ny lov om, hvad der må undervises om i de mindste klasser (op til starten af 4. klasse), og således må andre seksualiteter end den heteroseksuelle ikke omtales – af den grund har loven fået et tilnavn i befolkningen, nemlig *"don't say gay"*. Også flere bøger er blevet forbudt i en række amerikanske delstater, herunder Florida, med begrundelser om, at de er problematiske (biased) i forhold til spørgsmål om race, racisme, køn og seksualitet. Om-

vendt er de mest "blå stater" (altså demokratiske) trukket i den modsatte retning.

Men herudover står økonomi altid helt centralt i amerikansk politik. Arbejdsløshedstal og inflation – altså den enkelte vælger og dennes families hverdagsøkonomi – er således også de afgørende faktorer i forbindelse med præsidentvalget i 2024. I den kontekst spiller adgangen til sundhedsydelser og uddannelse også en helt central rolle og er mere central, end vi kender det i dansk politik, hvor vi har et universelt system, dvs. rettigheder i adgangen til sundhed og uddannelse, som gælder for alle.

I valgkampen i 2024 tæller immigration/udlændingepolitik og situationen ved grænsen dog også for mange vælgere – for republikanerne er emnet nr. 2 på prioritetslisten med 76 procent over for 84 procent, der har økonomien som nr. 1. Immigration er med 39 procent hos de demokratiske vælgere rangeret på en 7. plads. Vigtigere emner for demokraterne er derimod "penges indflydelse på politik", sundhed og uddannelse, som kommer ind på 2., 3. og 4. pladsen efter økonomien, der også for de demokratiske vælgere ligger i top.

Værdipolitiske emner som abort, race, våbenadgang, køn og kriminalitet (især dødsstraf og strengere straffe) er også ofte varme emner i den amerikanske præsidentvalgkamp, men fordi vælgernes interesser spænder vidt, og fordi der kun er de to store partier at vælge imellem, har både Det Demokratiske og Det Republikanske Parti på en række emner tidligere været nødt til i en vis udstrækning også at agere som såkaldte *catch-all-partier*, der har skullet kunne motivere mere end blot deres base af kernevælgere.

For at vinde præsidentvalget har partierne i forlængelse af den antagelse traditionelt gået ud fra, at de også har skullet

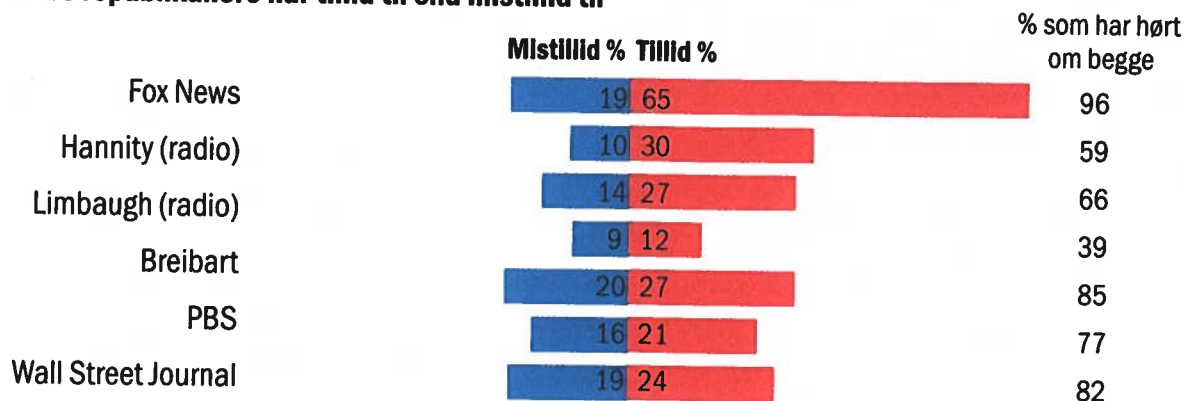
kunne appellere til de uafhængige marginalvælgere, hvilket, indtil Trump vandt i 2016, har gjort begge partier tilbøjelige til at "cykle" ind mod midten i valgets slutfase for at kunne favne så mange forskellige vælgergrupper som overhovedet muligt. Bemærk dog, at det er denne midtsøgende antagelse, som Trump og hans støtter afmonterede tilbage i 2016 (en strategi, han bestemt heller ikke fulgte i 2020 eller gør det ved valget i 2024), og at det også netop er denne grundregel i amerikansk politik, som Rachel Bitecofers teori om "negative voting" (at få sin egen vælgerbase ud at stemme), som vi var inde på i afsnit 2.6.2, peger på er blevet afgørende.

Det fører til, at man kan se, at mange vælgers politiske holdninger, i takt med at polariseringen vokser i USA, i højere og højere grad også „matcher“ vælgerens livsstil: "Du er veganer og støtter homoseksualitet og transbørn – så er du nok demokrat" eller "Du har et våben, ser Fox News og spiser oksebøffer – så er du nok republikaner".

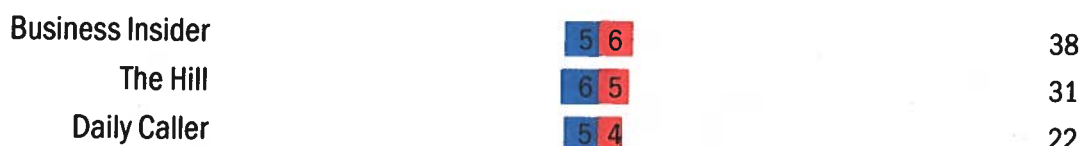
Når vi ser på, hvordan de to præsidentkandidater vil forsøge at ramme kerne- og de mere sjældne svingvælgere samt issuevælgeren, er det fornuftigt at inddrage nogle teoretiske forklaringer om, hvad der får vælgere til at stemme, som de gør. I det følgende skitserer vi først en forklaring på partiet/kandidatens adfærd (hvorfor gør partiet/kandidaten, som de gør) og det er Anthony Downs' såkaldte medianvælgermodel. Dernæst forklarer vi tre teorier, der har fokus på vælgernes adfærd. Ved at inddrage begge perspektiver øges muligheden for at forstå og forklare både amerikanske partier/præsidentkandidater og de amerikanske vælgers adfærd.

Figur 2.36 Demokraters og republikaneres tillid til udvalgte medier i Amerika

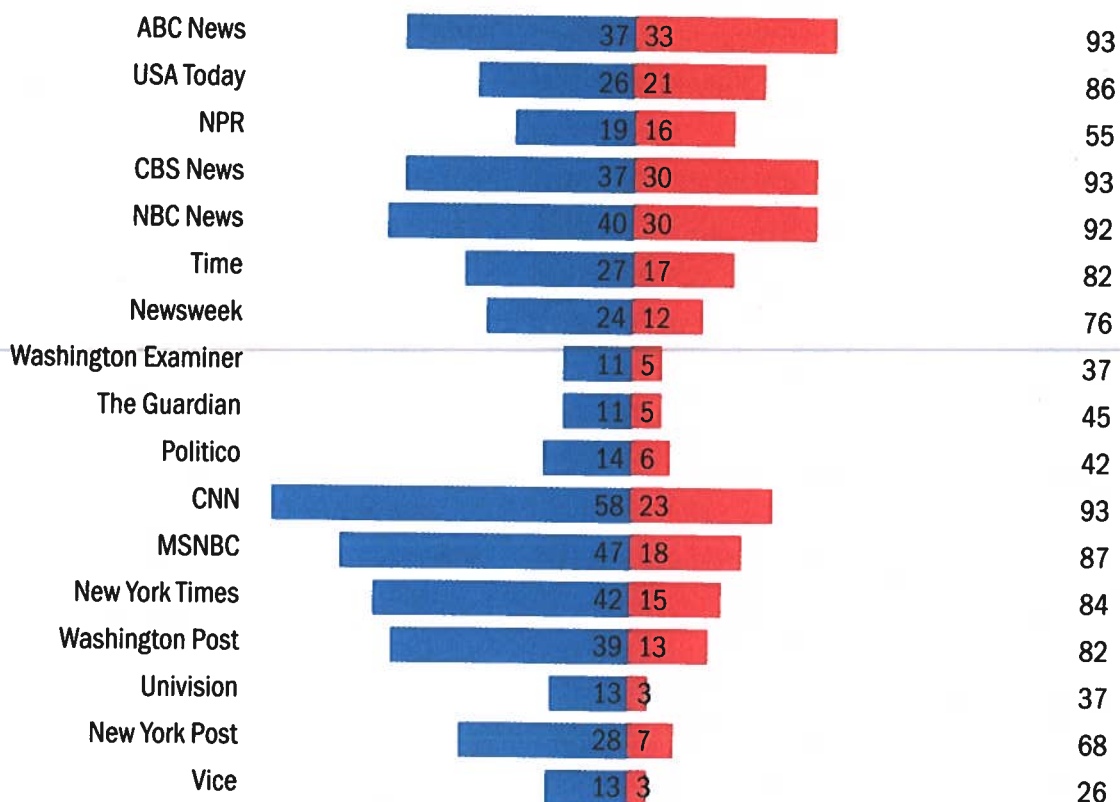
Medier, som flere republikanere har tillid til end mistillid til

Medier, der er lige meget tillid og mistillid til

Medier, som flere republikanere har mistillid til end tillid til

Kilde: "Democrats reports much higher levels of trust in a number of news sources than Republicans", Pew Research 24.1.2020.

identificerer sig mest med de to politiske partier, blot er dem, der "raber højest, når der diskuteres". Med andre ord er det muligt, at politiske uenigheder betyder mere for de ca. 30 procent hyperinteresserede og dominerende, der specielt er aktive i

men at de resterende to tredjedele af amerikanerne i en vis grad trækker på skuldrene og lader dem med de stærke holdninger dominere, fordi de ikke selv orker. Dette passer også til den traditionelle relativt lave stemmeprocent ved politiske

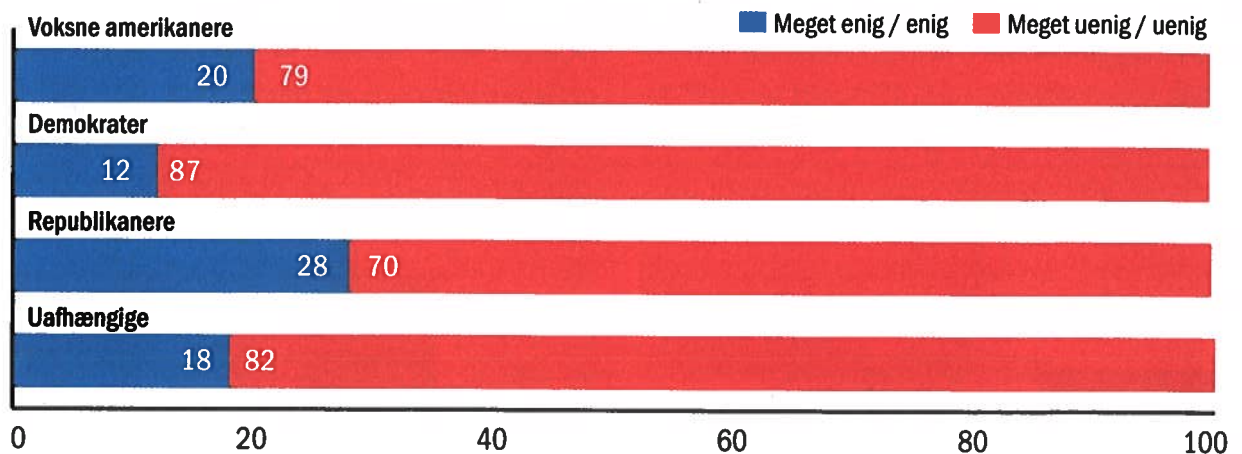
2024. Her bringes også de mange retssager mod Trump som konkrete eksempler på, hvordan "the deep state" fører en heksejagt på Trump for at umuliggøre hans tilstedeværelse i amerikansk politik.

Det eneste, man kan slutte af denne polarisering af mediebildet og af den tiltagende mistro og *dislike* (negative partisanship, se forrige afsnit) af dem, der ikke er

over indskrænkningen i muligheden for at få en abort, men Trump synes i sommer 2024 fortsat at foretrække – som han også gjorde i 2016 og 2020 – at appellere til egen fanbase og satse på, at vræde og kaos vil afholde mange fra at stemme.

Trump's valgte vicepræsidentkandidat, senator J. D. Vance, er også en mand, der forstærker appellen til Trumps "kerneval-

Figur 2.38 Amerikanernes syn på brugen af vold til at løse politiske uoverensstemmelser

Note: I figuren fremgår det, at kategorierne meget enig og enig er lagt sammen til én, og kategorierne meget uenig og uenig ligeledes er lagt sammen til én. Kilde: PBS Newshour, måling foretaget 25-26 marts 2024, af Laura Santhanam.